Rada
Evropské unie

Brusel 19. května 2017
(OR. en)

9383/17

DEVGEN 104
ACP 51
RELEX 429
COHAFA 39

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	19. května 2017
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	9417/17
Předmět:	Naplňování vazeb mezi humanitární a rozvojovou oblastí v praxi – závěry Rady (19. května 2017)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o naplňování vazeb mezi humanitární a rozvojovou oblastí v praxi, které přijala Rada na 3540 zasedání konaném dne 19. května 2017.

PŘÍLOHA

Závěry Rady

Naplňování vazeb mezi humanitární a rozvojovou oblastí v praxi

1. Dnešní svět stále čelí mimořádně závažným krizím – 20 milionů osob v severovýchodní Nigérii, Jižním Súdánu, Somálsku a Jemenu je ohroženo hladomorem, více než 65 milionů osob bylo násilně vysídleno v důsledku konfliktu, násilí, porušování lidských práv a kromě toho další osoby byly vysídleny následkem přírodních katastrof, mimo jiné i v důsledku změny klimatu, a 130 milionů osob je odkázáno na humanitární pomoc. Humanitární systém sám o sobě nedokáže řešit potřeby takového rozsahu a různorodosti, především proto, že krize často zvrátí pokrok v oblasti rozvoje, a to zejména v případech vleklých krizí.

2. Jak je uvedeno v novém Evropském konsensu o rozvoji, chudoba, konflikty, nestabilita a násilné vysídlování jsou vzájemně úzce propojeny a je nutné je řešit soudržným a komplexním způsobem, mimo jiné rovněž v rámci vazeb mezi humanitární a rozvojovou oblastí. Rada, v souladu s globální strategií EU a Agendou pro udržitelný rozvoj 2030, uznává existenci vazeb mezi udržitelným rozvojem, humanitární činností a předcházením konfliktům a budováním míru, jakož i význam diplomatických a politických řešení na podporu míru a bezpečnosti. Rada zdůrazňuje, že je důležité investovat do prevence a řešení základních příčin zranitelnosti, nestability a konfliktů a zároveň naplňovat humanitární potřeby a posilovat odolnost, a tím snižovat rizika.

3. Rada připomíná své předchozí související závěry[1] a výsledky Světového humanitárního summitu a zdůrazňuje, že je třeba posílit odolnost prostřednictvím lepšího propojení humanitární pomoci a rozvojové spolupráce, aby bylo možné předvídat krize a katastrofy způsobené člověkem nebo přírodou, připravit se na ně a reagovat na ně. Je nezbytné dále posilovat operační propojení mezi doplňkovými přístupy humanitární pomoci, rozvojové spolupráce a předcházení konfliktům, a to při plném dodržování humanitárních zásad a mezinárodního humanitárního práva.

4. Naplňování vazeb mezi humanitární a rozvojovou oblastí v praxi vyžaduje společnou vizi a kulturní změny v organizacích, jejichž výsledkem by byly nové přístupy v politikách a právních rámcích, aby bylo možné systematicky podporovat doplňkovost, součinnost a spolupráci mezi humanitárními, rozvojovými a jinými relevantními aktéry. Zastřešujícím cílem je začít co nejdříve podporovat soudržné způsoby práce, které jsou účinnější a efektivnější pro účely analýzy faktorů nestability, zranitelnosti a konfliktů, jakož i místních/vnitrostátních kapacit potřebných k řešení rizik a slabých stránek, a pro účely vytváření preventivních opatření, posilování reakce, podpory rychlé obnovy a stabilizace, naplnění potřeb, budování soběstačnosti a snižování rizik. Neustálá pozornost by přitom měla být od začátku věnována dosahování společných výsledků, a to i na úrovni jednotlivých zemí, prostřednictvím spolupráce a doplňkovosti napříč institucemi v závislosti na komparativních výhodách jednotlivých společenství aktérů, a to při plném respektování humanitárních zásad a využívání součinnosti k dosažení cílů udržitelného rozvoje.

[1] Závěry ze dne 19. a 20. listopadu 2007 o reakci EU na nestabilní situace; závěry ze dne 28. května 2013 o přístupu EU ke zvyšování odolnosti; závěry ze dne 12. května 2014 o komplexním přístupu EU, závěry ze dne 12. května 2016 o Světovém humanitárním summitu, závěry ze dne 12. května 2016 o přístupu EU k nucenému vysídlení a rozvoji.

5. Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc by měly být koncipovány a prováděny tak, aby se více doplňovaly a aby bylo možné pohotověji a účinněji reagovat na dynamiku nestability, chudoby a zranitelnosti. Aktéři v oblasti rozvoje by měli být schopni zachovat přítomnost během krizí, aby již od počátečních fází mohli předvídatelným způsobem podporovat odolnost a přechod k rozvoji a zaměřovat svou reakci na činnosti týkající se budování odolnosti. Základní příčiny zranitelnosti, nestability a konfliktů musí být řešeny v souladu s pěti cíli v oblasti budování míru a státu[2], mimo jiné podporou lidských práv a inkluzivní správy věcí veřejných, řešením strukturálních nerovností a snižováním souvisejících rizik. Zhoršování životního prostředí a změna klimatu zvyšují riziko vzniku konfliktů a prohlubují zranitelnost. Je proto třeba vybudovat místní kapacity pro snižování rizika a připravenost a posilovat možnosti živobytí s cílem postupně ukončit závislost na humanitární pomoci , a to podporou soběstačnosti, aby zranitelná společenství byla schopna ustát budoucí přírodní a člověkem způsobené katastrofy a zotavit se z nich.

6. Rada zdůrazňuje význam systematického zohledňování rovnosti žen a mužů ve vazbách mezi humanitární a rozvojovou oblastí. Především by měla být plně uznána úloha žen jakožto aktérek změn, mimo jiné v oblasti humanitární činnosti, rozvojové pomoci, budování míru a bezpečnosti, mediaci, usmiřování a rekonstrukci a předcházení konfliktům a krizím, jakož i jejich zvýšená zranitelnost v době krize. V průběhu celého cyklu reakce je třeba dále zohledňovat různé potřeby osob ve zranitelném postavení, včetně osob se zdravotním postižením, vysídlených osob, obětí genderového násilí, starších osob a dětí.

7. Rada zdůrazňuje význam včasné výměny informací mezi aktéry v oblasti humanitární a rozvojové pomoci a systematických společných kontextových analýz, které vymezují rizika, posuzují příčiny nestability, kapacity zvládání a budování odolnosti na různých úrovních. Tam, kde je to možné, by společné kontextové analýzy měly podporovat plánování reakcí ze strany dotčených států a umožnit flexibilní financování. Měly by být prováděny již v rané fázi a v pravidelných intervalech, mimo jiné s využitím informací ze systémů včasného varování, jež by mohly vést k včasné akci.

[2] https://www.newdeal4peace.org/peacebuilding-and-statebuilding-goals/

8. Rada vítá různé probíhající iniciativy zaměřené na posílení doplňkovosti a spolupráce mezi aktéry v oblasti humanitární a rozvojové pomoci, a to i v rámci přístupu EU k nucenému vysidlování a rozvoji. Rada vyzývá Komisi a členské státy, aby tyto vazby dále naplňovaly v praxi a tento přístup uplatňovaly v řadě pilotních zemí, jež navrhne Komise po konzultaci s členskými státy, s cílem zajistit systematickou spolupráci, zvýšit využívání osvědčených postupů a shromažďování důkazů. Za tímto účelem by měli být aktéři v oblasti humanitární a rozvojové pomoci vybízeni k vymezování společných výsledků v souladu se společným cílem, jímž je posílit odolnost, účast, možnosti živobytí a místní kapacity, zejména pokud jde o nejzranitelnější skupiny obyvatel.

9. Rada rovněž zdůrazňuje, že při provádění společných analýz a plánování s cílem určit potřeby a zajistit dodatečné kapacity, znalosti a zdroje je třeba posílit koordinaci v rámci orgánů EU a mezi EU a jejími členskými státy, jakož i navenek s dalšími aktéry, včetně nových dárců, útvarů a agentur OSN, regionálních a mnohostranných rozvojových bank. Zásadní význam mají inovativní partnerství se soukromým sektorem, která by měla být ve vhodných případech aktivně podporována.

10. Rada vyzývá aktéry v oblasti humanitární a rozvojové pomoci, aby ve větší míře využívali víceleté plánování a plánovací cykly, společné analýzy rizik a zranitelnosti, společné plánování a případně i koordinované programové přístupy založené na lepším pochopení socioekonomické, politické a bezpečnostní situace v zemi provádění, a to při plném respektování humanitárních zásad. K tomu jsou zapotřebí flexibilní a dobře koordinované nástroje a způsoby financování umožňující rychlou reakci na mimořádné události a činnosti v oblasti obnovy, zejména v nestabilních situacích, jakož i prevenci. Vyžaduje to případně rovněž intenzivnější využívání víceletého financování za účelem efektivnějšího řešení vleklých krizí. V tomto ohledu by užitečným vodítkem mohlo být zhodnocení nedávných zkušeností se svěřenskými fondy EU.

11. Při rozvojových zásazích v nestabilních a konflikty ovlivněných situacích je třeba mít na paměti zásadu „neškodit“ a potřebu zaujmout přístup více zaměřený na kontext a flexibilní plánování, přičemž je třeba uznat vysoké riziko neúspěchu a potřebu rychle se přizpůsobit měnící se situaci. V programech a operačních strukturách by se mělo počítat s nepředvídanými výdaji na řešení proměnlivých rizik. Je důležité, aby EU a její členské státy a další zúčastněné strany během celého programovacího cyklu i nadále kriticky posuzovaly svůj pokrok s ohledem na dlouhodobé dopady na mír a dynamiku konfliktů.

12. Rada zdůrazňuje, že je důležité posílit demokratickou odpovědnost na vnitrostátní a místní úrovni, vládní vedení a schopnosti správy věcí veřejných, jakož i vytváření systémů citlivých na rizika, včetně systémů sociální ochrany, s cílem zlepšit transparentnost a odpovědnost, a schopnost vlád omezovat násilí, budovat inkluzivní společnost, zlepšit poskytování služeb, sociální spravedlnost a hospodářské příležitosti pro osoby a komunity postižené krizí. Měla by být plně uznána klíčová úloha občanské společnosti, včetně místních nevládních organizací, na podpoře dialogu a usmíření a na prosazování sociální obnovy a soudržnosti. Je třeba posílit dialog na místní úrovni, mediaci a mechanismy vhodné správy věcí veřejných s cílem usnadnit zapojení, účast a zpětnou vazbu společenství. Za účelem snížení nestability a zranitelnosti a ke zvýšení odolnosti je stejně důležité vypracovat inkluzivní místní a vnitrostátní strategie snižování rizika katastrof, včetně mechanismů pojištění proti rizikům katastrof, které umožní místní odpovědnost za reakci a zvýší předvídatelnost financování, jakož i vypracovat přístup k řízení rizik katastrof, který bude zahrnovat celou společnosti a všechna rizika.

13. Rada zdůrazňuje, že je nutné nadále čerpat ze zkušeností a poznatků získaných v praxi a vyzývá Komisi, aby hledala způsoby, jak sdílet osvědčené postupy a informace, mimo jiné prostřednictvím platformy Capacity4Dev, aby bylo možné vytvořit účinné a praktické nástroje a udržitelná řešení. Rada vyzývá Komisi a ESVČ, aby do jednoho roku podaly zprávu o pokroku při naplňování vazeb v praxi, včetně činností prováděných s členskými státy. Je třeba zajistit řádné propojení se stávajícími a podobnými mechanismy podávání zpráv.